

EDITO**OMDAT VRIJWILLIGERS BROODNODIG ZIJN...IN DE
GEZONDHEIDS- EN WELZIJNSSECTOR****GROTE MOBILISERENDE CAMPAGNE VOOR DE
VERBETERING VAN HET DECREET**

• De vooruitzichten voor de herziening van het decreet op het autonoom georganiseerd vrijwilligerswerk in de gezondheids- en welzijnssector worden er niet beter op. Dit terwijl de behoeften aan ondersteuning, zowel in het ingebouwd als in het autonoom georganiseerd vrijwilligerswerk, de pan uitrijzen.

• Zelfs vanuit Nederland komen de eerste signalen dat rekrutering van vrijwilligers er niet gemakkelijker op wordt, ook al zijn ze in het kader van de WMO wet voluit op weg om het 'actief burgerschap' te herontdekken. Vrijwilligerswerk is steeds minder een spontaan opbloeiend iets in een gezonde solidaire samenleving. Daarom dat de overheid er zich mee wil inlaten. En ze weten waarom... De WMO is een gouden kans daartoe, schrijven ze. De nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning die op 1 januari van kracht wordt, heeft een hele decentralisatieoperatie tot gevolg, waarbij heel wat aspecten van zorg en welzijnswerk "dichter bij de leefwereld van de burger" georganiseerd worden en onder de verantwoordelijkheid van de lokale besturen vallen. Een actieve betrokkenheid van de burger wordt via deze "nabijheidspolitiek" heel wat dichterbij gebracht.

• Nu is Nederland vergeleken met Vlaanderen inderdaad een land met gouden kansen voor vrijwilligers, met veel meer mogelijkheden tot ondersteuning op elk niveau, met als gevolg dat daar inderdaad meer dan 20 procent van de bevolking actief vrijwilliger is. Ook de steun vanuit de bedrijven is in het kader van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen' fors aan het groeien. In Vlaanderen ligt het anders. Overheidssteun wordt met (kinder)mondjesmaat toegekend, zeker in de gezondheids- en welzijnssectoren, en dit ondanks de welluidende retoriek die het op alle momenten anders wil voorgesteld zien.

• Vrijwilligers doen inderdaad onnoemelijk veel en brengen in de zorg meer dan een toetje bovenop. Vrijwilligerswerk in de hulpverlening heeft een niet te onderschatten humaniserende kracht. Veel cliënten in het welzijnswerk houden het uit, mede dankzij hen, en ook de voorzieningen rekenen voor een groot stuk op hun ondersteuning. Zo startte laatst een gehandicaptenvoorziening met een nieuw initiatief: wensvrijwilligers, die de stoutste dromen van de bewoners willen helpen waar maken (cf. 'make a wish'). Heerlijk toch, hoe mensen die eigenlijk ver van elkaar afstaan, maatje kunnen worden en mekaar kunnen helpen dromen en ervoor zorgen dat er ook iets van komt...

• Toch is het zo dat vrijwilligers in onze sectoren niet bestaan, althans volgens de
 • decreten van de sector (uitgezonderd in het algemeen welzijnswerk). Het lijkt wel
 • dat ze zo irrelevant zijn dat hun bestaan en hun werking niet eens hoeft vermeld
 • in de regelgeving, laat staan dat er taken en middelen voor ingezet worden.
 • Voorzieningen die daar toch willen in voorzien, zijn dan ook verplicht om hier en
 • daar uit de reguliere subsidiëring wat af te knippen – op de rand van de legaliteit –
 • om coördinatie, ondersteuning en vorming van vrijwilligers mogelijk te maken.
 • En gelukkig knippen inspecties daarvoor op hun beurt een oogje toe. Zo is alles
 • geregeld ‘op zijn Vlaams’.

• Is het dan te verwonderen dat vrijwilligers, die stilaan wakker worden en ook wel
 • zien wat er rondom hen gebeurt, vinden dat dit eigenlijk zo niet verder kan? Hun
 • emmers vol geduld dreigen over te lopen. Zij verwachten eindelijk een duidelij-
 • ker erkenning en ondersteuning. Zulk erkenningsprogramma in de verschillende
 • sectoren hoeft niet eens veel geld te kosten, maar kan de eigen waarde van het
 • vrijwilligerwerk meer dan een steuntje in de rug geven. Hierdoor kunnen vrijwil-
 • ligers met meer stem en ‘gezag’ hun bijdrage in de werking van voorzieningen
 • laten honoreren. Dit geldt net zo goed, of misschien nog sterker, voor het auto-
 • noom georganiseerd vrijwilligerswerk, dat zonder een elementaire personele
 • omkadering voor ondersteuning, coördinatie en continuïteit, eigenlijk altijd een
 • beetje kunst en vliegwerk blijft. Zeker in de eeuw van de ‘nieuwe vrijwilliger’...

• In een grondige evaluatie vanuit de sector vrijwilligerswerk van het Vlaams
 • Welzijnsverbond is dit alles zonneklaar tot uiting gekomen. Vandaar de verwach-
 • ting dat met de voornaamste resultaten van deze evaluatie verder zou gewerkt
 • worden aan de verbetering van het decreet voor onze sectoren. Dit gaat veel ver-
 • der dan de verzekeringsproblematiek, die trouwens in het decreet reeds lang was
 • opgelost. Het is de bedoeling om hierrond met een brede groep van betrokkenen
 • uit heel de sector een grootse campagne te starten en de Vlaamse regering op te
 • roepen om iets te doen met de evaluatie die ze zelf heeft gevraagd.

• Om steun te vragen van de publieke opinie, zullen in de komende weken op vele
 • plaatsen affiches verspreid worden met een vrijwillig(st)er, die eraan herinnert wat
 • het vrijwilligerswerk zoal doet voor de vele mensen die op een of andere manier
 • hulp nodig hebben in onze samenleving. Tegelijk leggen we onze verbetervoor-
 • stellen op de beleidstafels. Ze zijn uiteraard bespreekbaar en kunnen in een ‘haal-
 • baar’ tijdspad worden opgenomen. We kijken uit naar de reactie van onze beleids-
 • makers...

• Vrijwilligers hebben niet veel kaas gegeten van straatacties en zijn geen criticasters
 • die alleen maar moeilijk willen doen. De actie is dan ook positief bedoeld en wil
 • de betrokken verantwoordelijken ondersteunen bij het zoeken naar een oplos-
 • sing. Maar toch heeft zulke campagne ook een bitter kantje, omdat vrijwilligers
 • die zich belangeloos inzetten meer waardering verdienen.

De redactie

